



Vlaams
Parlement

ingediend op **373** (2019-2020) – Nr. 4
14 oktober 2020 (2020-2021)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van resolutie

van Karin Brouwers, Karl Vanlouwe, Emmily Talpe,
Joris Nachtergaele, Orry Van de Wauwer en Maarten De Veuster

over de strijd tegen de ontbossing
van het Amazonewoud

Documenten in het dossier:
373 (2019-2020) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Amendementen
– Nr. 3: Verslag

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° de Overeenkomst van Parijs, goedgekeurd op de 21e Conferentie van de Partijen bij het UNFCCC (COP21) in Parijs op 12 december 2015, die zowel door België als door de zogenaamde Amazonelanden ondertekend werd (UNFCCC: United Nations Framework Convention on Climate);
 - 2° het Verdrag inzake biologische diversiteit (CBD) van de Verenigde Naties;
 - 3° het feit dat het Amazonewoud het grootste regenwoud in de wereld is en dat ongeveer 60 procent van het Amazonewoud binnen de landsgrenzen van Brazilië ligt;
 - 4° de beschermde status van circa 54 procent van het Braziliaanse Amazonewoud en de inzet van milieuorganisaties om die beschermde gebieden maximaal te behouden;
 - 5° de vaststelling tussen januari en september 2019 van 87.257 bosbranden door het Braziliaanse Nationaal Instituut voor Ruimteonderzoek INPE;
 - 6° de oproep van sommige Amazonelanden zoals Bolivia en Colombia aan de internationale gemeenschap dat ze steun zou bieden bij de bescherming van het Amazonewoud;
 - 7° de Verklaring over de rechten van inheemse groepen, die de Verenigde Naties in 2007 heeft aangenomen en die gesteund werd door Brazilië, alsook de Braziliaanse Grondwet, waarin de rechten van de inheemse bevolking beschermd zijn;
- overwegende dat:
 - 1° het Amazonewoud een essentiële rol speelt in de strijd tegen de klimaatopwarming omdat het een cruciale rol speelt bij het vasthouden van koolstof: het slaat immers naar schatting 25 procent op van de totale koolstof die de bossen wereldwijd jaarlijks opnemen;
 - 2° het Amazonewoud een reservoir van biodiversiteit is en over een specifiek ecosysteem beschikt: er leven duizenden soorten dieren waarvan naar schatting 10 procent alleen in het Amazonewoud voorkomt;
 - 3° er volgens het Braziliaanse Nationaal Instituut voor Ruimteonderzoek INPE in de eerste zes maanden van 2019 niet minder dan 3444 vierkante kilometer van het Amazonewoud ontbost werd, wat een toename is met 40 procent ten opzichte van het volledige voorgaande jaar 2018;
 - 4° de Braziliaanse overheid amper of niet optreedt tegen de illegale ontbossing van het Amazonewoud, die te wijten is aan de wereldwijde vraag naar hardhout en de ontginning van bijkomend landbouwareaal. De afbakening van de gebieden die toebehoren aan de inheemse volkeren, is sinds dit jaar in handen van het ministerie van Landbouw, dat doorgaans naar meer en grotere landbouwarealen streeft;
 - 5° er in Brazilië sinds 2017 al veel beschermers van het Amazonewoud vermoord werden, onder wie de indianenleider Paulo Paulino Guajajara, die op 1 november 2019 door illegale houtkappers omgebracht werd;
 - 6° in het in juni 2019 overeengekomen EU-associatieverdrag met Mercosur staat dat de verdragspartijen de verplichtingen in de Overeenkomst van Parijs en het Verdrag inzake biologische diversiteit (CBD) moeten nakomen;
 - 7° het Sustainability Impact Assessment (SIA), dat de EU in het kader van het associatieverdrag met Mercosur in de loop van het voorjaar 2020 zal publiceren, in kaart moet brengen wat de mogelijke effecten op het milieu zijn van de te verwachten toename van de exportproductie als gevolg van de tarief liberalisering van landbouwproducten;
 - 8° de mededeling 'Stepping up EU Action to Protect and Restore the World's Forests' van de Europese Commissie van 23 juli 2019 acties voorstelt die de ontbossing door de Europese marktvaart naar agrarische grondstoffen moet terugdringen;

- 9° de vraag naar soja, vlees en cacao vanuit de EU en andere werelddelen zoals Azië steeds toeneemt, waardoor het landbouwareaal aanzienlijk is toegenomen ten koste van het Amazonewoud;
 - 10° Vlaanderen zijn afhankelijkheid van soja voor diervoeding afkomstig uit het Amazonegebied al langere tijd probeert af te bouwen en dat concreet vorm geeft via het actieplan voor alternatieve eiwitbronnen en via vergevorderde experimenten om zelf soja te verbouwen met sojavariëteiten die aangepast zijn aan het Vlaamse klimaat. Vlaanderen kan dat initiatief als goede praktijk uitdragen binnen de EU en daarbuiten;
- vraagt de Vlaamse Regering om:
- 1° in haar beleid ten aanzien van de Amazonelanden een gelijkwaardige aandacht voor ecologische, economische en sociale aspecten te blijven handhaven;
 - 2° de Amazonelanden op hun internationale verplichtingen te wijzen, waaronder de verplichtingen in het kader van het klimaatakkoord van Parijs en het VN-Verdrag inzake biologische diversiteit, en haar bezorgdheid over de toenemende ontbossing in het Amazonewoud te uiten;
 - 3° bij de Braziliaanse regering aan te dringen op het belang van de bescherming van het milieu, meer in het bijzonder op het belang van een duurzaam bosbeheer en de bescherming van de inheemse volkeren;
 - 4° bij de Braziliaanse autoriteiten erop aan te dringen dat ze een einde maken aan onterechte vervolgingen van inheemse indianenstammen, meer in het bijzonder van de activisten die ijveren voor het behoud van het Amazonewoud, en dat ze de nodige juridische bescherming aan die inheemse stammen geven;
 - 5° in samenwerking met de federale overheid de import van hout uit het Amazonewoud strenger te controleren en illegale houthandel aan te pakken;
 - 6° in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen bij Vlaamse ondernemingen actief het belang te promoten van de naleving van Verordening (EU) nr. 995/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2010 tot vaststelling van de verplichtingen van marktdeelnemers die hout en houtproducten op de markt brengen;
- verzoekt de Europese Commissie:
- 1° financiële middelen en technische ondersteuning te verlenen aan de Amazonelanden in hun strijd tegen illegale ontbossing en voor het behoud van het regenwoud. Dat omvat ook het aanbieden van knowhow om een duurzamere, meer rendabele landbouw te realiseren, waardoor de behoefte aan nieuw landbouwareaal vermindert en landbouw ook een deel van de oplossing kan aanreiken;
 - 2° in het kader van het EU-associatieverdrag met Mercosur druk uit te oefenen op Brazilië en Venezuela met het oog op een beter beleid, en de betere implementatie en naleving van de wetgeving over duurzaam bosbeheer en duurzame landbouw die is vastgelegd in het voorlopige handelsakkoord;
 - 3° in elke handelsovereenkomst met de landen van het Amazonegebied bepalingen voor de bescherming van het regenwoud en van de inheemse volkeren op te nemen, met doeltreffende controlemechanismen;
 - 4° een regeling uit te werken om de import van producten die het gevolg zijn van bijkomende en illegale ontbossing in het Amazonegebied, tegen te gaan en de consumptie van producten uit ontbossingsvrije toeleveringsketens te bevorderen.